

MIDHAT HRNČIĆ – MIDHO

Midhat Hrnčić - Midho

POGODI

(zagonetke)

POGODI
(Zagonetke)

Banja Luka
2002.

Urednik: Zlatan Hrnčić

Recenzenti: Ajša Hadžiahmetović
Jasna Kasumović

Lektor i korektor: Semira Kalaković

Mojim unukama

Lejli, Selmi i Emini

Naslovna strana: Midhat Hrnčić

Ilustracije:

Prve pisane tragove o zagonetkama i zagonetaštvu, nalazimo u staroj Kini. Odatle se zagoneštvo širi preko: Indije, Perzije, Egipta, Grčke i Rimskog carstva do naših krajeva, odnosno Evrope.

Zagonetaštvom su se bavili i bave mnogi slavni ljudi npr. Ciceron, Leonardo, Mikelanđelo, Dante i drugi.

Kod južnoslovenskih naroda, brojni književnici ostavili su traga i u zagonetaštvu. Među njima značajno mjesto zauzimaju Gundulić, Držić, Matoš, Zmaj Jova ...

Pred vama je zbirka zagonetki "POGODI", namjenjena svim uzrastima. U njima, uglavnom, prepoznajemo razne životinje i biljke, pa je to i svojevrsna rimovana biologija. Drugi dio zbirke sadrži zagonetke premetaljke u kojima je sadržana i riječ štampana velikim slovima. U njoj se krije rješenje. Ovo je svakako, uputa za one koji se prvi put susreću sa ovom vrstom zagonetki.

Na kraju knjige je štampana i PODSJETNICA, u kojoj možete provjeriti tačnost svojih rješenja.

1.
Gricka drvo,
gricka sir,
remeti nam
kućni mir.

2.
Ubode li,
jako boli.
Slatko njeno
medo voli.

3.
Mrežu plete -
ribar nije
i u uglu
njenom bdije.

4.
Zimu prespava,
možda potrbuške,
u jazbini sanjajući
zrele slasne kruške.

5.

Kada kuca
šumom jeći,
ovaj doktor
drvle lijeći.

9.

Možeš mu nuditi
raznovrsnu hranu,
uvijek će izabrati
zrelu bananu.

6.

Uporno prede,
a pređe nema.
Kada se zamori,
kraj peći drijema.

10.

Ako neki paša
u harem mu sleti,
vidiš kako perje
na sve strane leti.

7.

Nepoželjan gost
na njivi.
Zbog njega težak
leđa krivi.

11.

Visoko na grani
i mama i tata
uče ga da bude
dobar akrobata.

8.

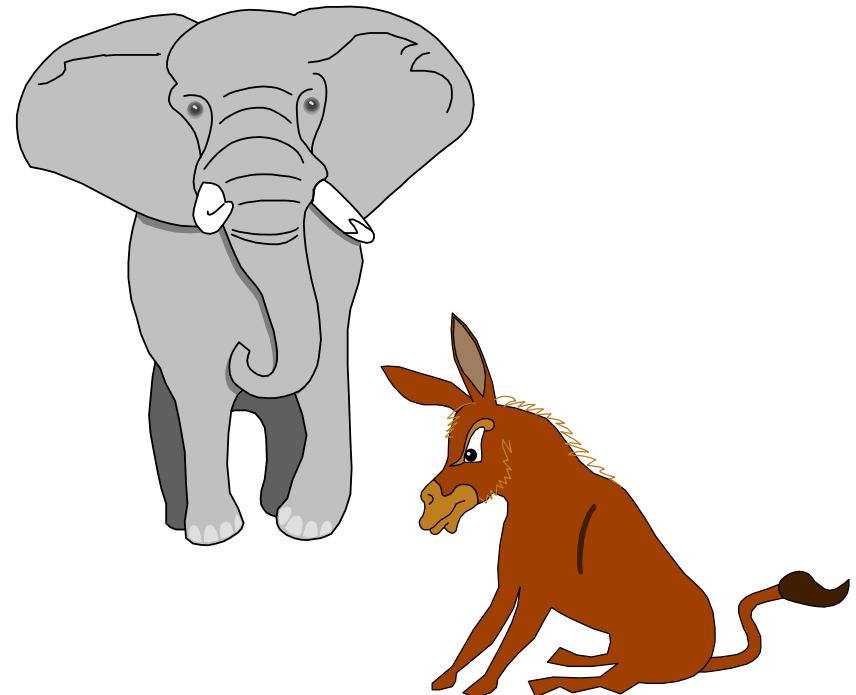
Faraon nije,
kroz zemlju die.
Kud god se kreće,
niču piramide.

12.

Dugonoga dama
u crno - bijelom kostimu
redovno u Africi
provodi zimu.

13.

U krošnji drveta
gnijezdo svije.
Umiljata, vragolasta,
a ptica nije.

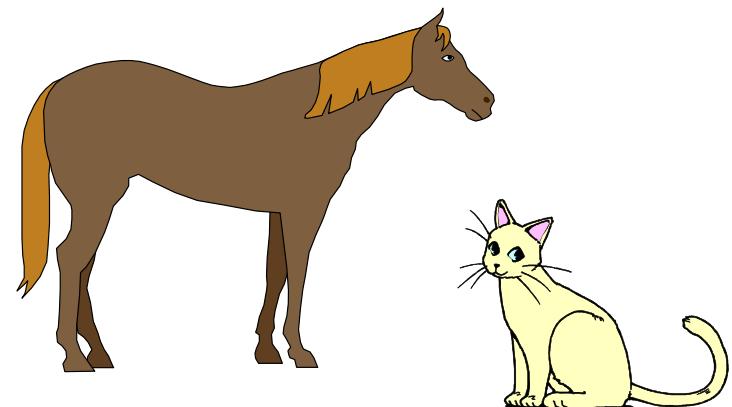

14.

Po cijelom tijelu
tačka, tačka, tačka...
Miševe ne lovi,
a ipak nije mačka.

15.

Noću je budna
i nečujno leti.
Prodornim krilcima
ptičicama prijeti.

16.

Nije ljekar ni bolničarka,
niti u domu zdravlja radi,
ali uvijek, kad je gladna,
ona stručno krv izvadi.

17.

Taj oklopnik, člankonožac,
od riba se vješto skriva,
a kad mu opasnost prijeti,
on unazad brzo pliva.

21.

Duge uši,
kratak rep,
svoj je djeci
mio i lijep.

18.

Sreća je što hoda bosa,
a kada to ne bi smjela,
morala bi da isprazni
prodavnicu od cipela.

22.

Plemenito krvno nosi
i pažnje je dama vrijedna.
Previsoko glavu drži,
a spusti je kad je žedna.

19.

Nije medna
kao pčela
oružje im isto -
strijela.

23.

Ta punačka dama
poigrava veselo
i uvijek nosi odjeću
u pruge; crno - bijelo.

20.

Glavat jeste,
nije som.
Bistra rijeka
mu je dom.

24.

Rukom, nogom, ili repom
za grane se vješto hvata.
U tome je nenadmašan
taj rođeni akrobata.

25.

Mlada u bijelom,
a kapima rose,
ukrasila svoje
zelene kose.

29.

Tog vojnika iz šumarka
dugo prati sreća loša.
Za njega višeg čina nema,
još uvijek je kopljonoša.

27.

Trbuščića ima više,
a haljina kad je suha
ispuci je domaćica
i sadržaj skuha.

26.

Djeca rado prate
njegov lagani let.

Kad raširi krila,
podsjeća na cvijet.

28.

Šta u torbi sve ne nose
mame, strine, ujne tete?
Samo ova brižna majka,
u torbici nosi dijete.

30.

Nije kao druge dame,
što šešir nose na glavi.
Ona svoj šeširić,
uvijek, na nogu stavi.

31.

Za leptira plavca,
pravi je džin.
Nikad vojnik nije bio,
a mornarički nosi čin.

32.

Kad je u opasnosti,
koristi istu "fintu":
uključi mlazni pogon
i izbaci tintu.

33.

Pogurena sijeda baka
proviruje ispod snijega
i proljeće najavljuje,
što nam stiže iza brijega.

34.

Vatreno se glasa
već kad akšam pada.
To čini zbog sebe,
zbog sela nikada!

35.

Bez šala i kape,
golovrat, gologlav
higijeni u prirodi
predan je sav.

36.

I kad negdje ide,
iz kuće ne miče.
Što se nekom žuri,
njega se ne tiče.

37.

Ta je ptica ljepotica.
Odjeća joj čista, žuta.
Crni su joj samo rep,
i rukavi od kaputa.

38.

U marljivosti
samo pčele,
prvo mjesto
s'njima dijele.

39.

Krila ima -
ptica nije.
Noću leti,
danju snije.

40.

Krompirolik plod
sa imenom jedne ptice,
zu zeleno sočno "meso"
pojedeš mu i košpice.

41.

Niti morem plovi,
niti joj je drvena građa,
ipak terete nosi
i zovu je pustinjska lađa.

45.

Šeta zu vodu
u ruhu lijepom.
Kud god se kreće,
klati repom.

43.

Ovaj konj za trke nije,
niti bi u štali stanovaao.
Rekao bi ne, hvala
i u vodi zaplivao.

42.

Operска je primadona,
u grmlju joj pozornica.
Još ču malo da pomognem
s crnom kapom ta je ptica.

44.

U rodu je s djetlićem.
Zadatak ima isti.
Ispod kore drveća
štetne kukce čisti.

47.

Otjeraš j, misliš spas,
al' to traje samo čas.
Ponovo je opet s nama,
ta dosadna ljetna dama.

46.

Pjevač je bez premca.
Tonovi mu uvijek čisti.
Prvo mjesto njegovo je,
na svakoj top - listi.

48.

Kad poželi društvo ženke,
i njen strasni zagrljaj
u ustima njenim skonča
kao slasni zalogaj.

49.

Taj oklopnik iz šumarka,
niti riče, niti pase,
on iz panja sok ispija
rogovi mu glavu krase.

53.

Kada hoda i kad leti
noćnom tamom ogrnut,
bez farova i bez lampe
osvjetjava sebi put.

50.

Ćuba mu glavu kralji
i pravi je gizdavac.
Uzalud mu ta ljepota,
kad je ptica - smrdljivac.

54.

Baš niko ne zna
zašto se stidi.
Zelenim se ogrne
da se to ne vidi.

51.

Nad zemljom trup i ruke.
Pod zemljom noge i glave.
Među travama zelen,
a, ipak, drugačiji trave.

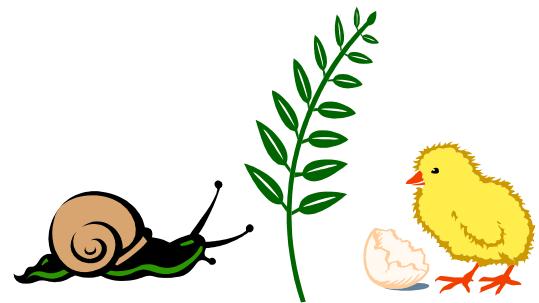
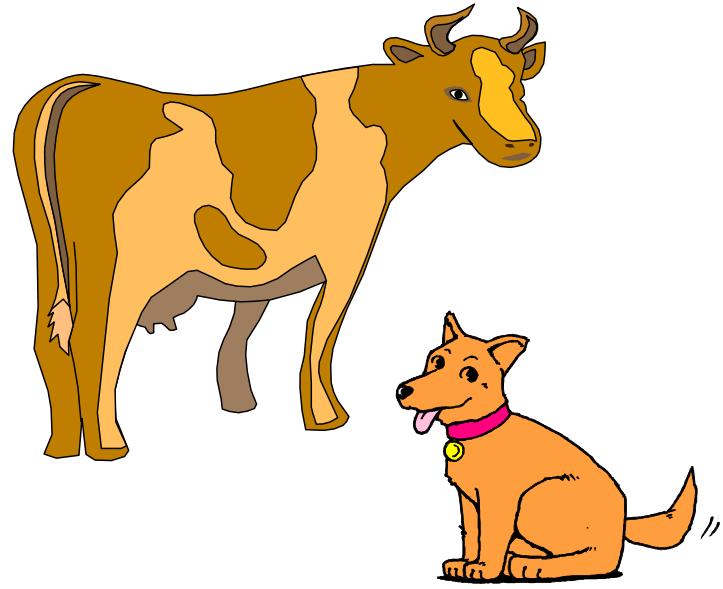
55.

Samo dan
ili nešto više,
ovaj krilaš
vazduh udiše.

52.

Na jači zvuk
ili kakav bljesak,
on zagnjuri glavu
u pustinjski pijesak.

Toliko slavi
na svome piru,
i život skonča
u riječnom viru.

56.
Biljkama su ukras.
Aerodrom za pčele.
Suknjicama raznobojsnim
dušu nam vesele.

57.
Ljeti i zimi
taj oganj nas grije.
Tama se od njega
redovno krije.

58.
U mladosti zelen -
jasno se vidi.
U zrelosti bez razloga
počne da se stidi.

59.
Kad je u opasnosti
dlaka mu se ježi,
i majci u naručje
vratolomno bježi.

60.

Po mudrosti znana
svakom osnovcu.
U stvarnosti meta
i osrednjem lovcu.

61.

U odijelu tamnom
skriven u žbun,
odaje ga pjesma
i žućkasti kljun.

62.

Kratak bljesak
zatim tresak.
Iznad glava
čudna slava.

PREMETALJKE

63.

Nit` kupuje,
niti prosi,
ali kesu
uvijek nosi.

64.

Rado bih za nju
KOLAČ DAO
i za trenutak
sve smazao.

68.

U njoj BOSA
možeš biti,
a nećeš se
prehladiti.

65.

Ne možeš me
zvati ČAJEM,
ali zato
brašno dajem.

69.

Ovo nije VARKA,
treba da se znade,
bez nje nema sira,
a ni čokolade.

66.

Prošarana kao ZEBRA
crno - bijelo.
Takvo joj je
stablo cijelo.

70.

I kad ih je TRISTA
kao jedan rade.
Uvijek je u sastavu
cirkuske parade.

67.

STIL ne mijenja,
samo boje.
Odijelo mu
isto kroje.

71.

Povrće jeste,
ali nije prasa.
Njiva se pod njom
zeleno TALASA.

72.

Neobična SLIKA

a tako živa.

Među divljim patkama,

crna koka pliva.

76.

MALIKA voli priču

o pustinjskom princu,

koji bez bunde šeta

i u mjesecu prosincu.

77.

Taj ne BOCKA, nego bode
kad kandžama zgrabi plijen,
kljunom ga iskomada
i proguta sve za tren.

74.

BESANE provodim noći
gledajući rojeve zvijezda
kako su na tamnom svodu
svile svoja gnijezda.

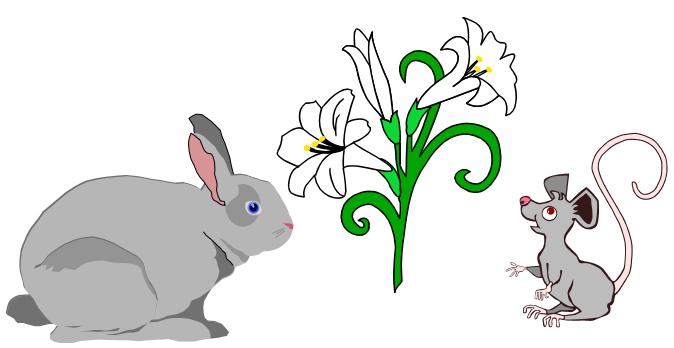
78.

Hladni TALAS pokrene je
na puteve daleke,
jer mušica tada nema
iznad naše rijeke.

75.
Kad smo pokrov makli,
u zrnu se CAKLI.
Čim proljeće cikne,
iz nje nešto nikne.

79.

BULJI BUCA
sa tvog lica,
pa se prosu
i po nosu.

80.
Ta u BARU
ne zalazi,
ali more
kao da ore.

81.
Gdje se njene
kose maste,
tu TRAVA
ne raste.

82.
NA PLIK ti stane.
Čini razne zloće,
a kad mu se hoće
krade čak i voće.

83.
ZVEKA zveči
kad se kuje.
Iz gotovog se
pjesma čuje.

84.

Kad na ODAR
žaba stane,
ovoj ptici
jutro svane.

88.

Kad ribar upozna
ribu ovu,
DOPUST provede
u ribolovu.

85.

NAMA ponos nije
i zato se krije.

89.

U MLINU se ne melje
ovaj južni plod.
Sokom ljudе osvježava.
narandži je rod.

86.

RESKE zvuke čujem
uvijek kad ga kujem.

90.

Prostrт namirisan tepih
boja čarobno lijepih
DA VILA po njemu šeta
u mašti djeteta.

87.
Od njenog PLAMA,
skriva se tama.

91.

Dok nabrekne,
oštре bodlje STEKNE.
Kad na zemlju padne,
obraduje gladne.

92.

Kad pred tobom raširi
krila kao LASTA,
putovati lako možeš
kud te nosi mašta.

96.

On se ne KUPA,
niti ribari,
ali za mrežu
mnogo mari.

93.

U BARI i u rijeci,
dom je njen.
Vidri i čovjeku
dragi je plijen.

97.

Lagan nije, MEKAN nije.
Ne bere se, niti sije.
U prirodi vrlo često
ima svoje čvrsto mjesto.

94.

REDAK po redak
i tabla je puna.
Dobrome đaku
znanje je kruna.

98.

SA LICA njenog
ne možeš pročitati
da se ovaj mali stvor
zvjerkom može zvati.

95.

Namoj da ti
VOĐA bude.
On kušnju
vodi ljude.

99.

Na obali sazidana,
utvrđena, ušančana,
a ispred nje kao ruka
leži LUKA.

100.

MAZI te po glavi,
i obraze u crveno boji.
U njenom ogrtaču
čovjek se ne znoji.

104.

KADIR rado
harmoniku svira.
Bez nje nema
dobrog pira.

102.

Nije tip za TENIS,
ali pliva , leti, roni.
Kad u vodu zaroni,
s` kesom ribe izroni.

101.

Ta ne PLAČE, nego zuji,
nad livadom i voćnjakom
svakodnevno praveć slatko,
koje godi svakom.

105.

VARKA je,
to zna svak` ,
da mlijeko daje
tetrapak.

103.

Ova suma
BLAGO nije.
Za njom neko
suze lije.

106.

Meni OVAS
hrana nije.
Tu se moje
ime krije.

107.

SIR mu na um
i ne pada.
Šumski zec
od njega strada.

108.

BOS po snijegu
bezbržno šeta.
Studen mu očito
mnogo ne smeta.

110.

i kroz ovaj OTKOP
teče bistra voda,
a u njoj se ogleda
dugonoga roda.

111.
Ko je u stanu ima
može da ga boli GLAVA,
a ako je u zemlji
brzo raste trava.

109.

KOFA vode
za nju nije.
Ona morem
lice mijе.

111.

112.

Na korici knjige
napisane davno,
stoji jedno ime
već odavno SLAVNO.

113.

U ljetnje DOBA
kravama krv proba.

114.

Uvijek lijepa i mirisna
od koristi je svima bila.
Hladila nas, liječila nas,
presudi joj jedna PILA.

115.

SPIH, TE sanjah,
prebiru te prsti majke,
dok polako usne miče
kao da mi priča bajke.

PODSJETNICA

116.

ZAR ME ne primjećuješ
kako je i red?
Ovdje je pokopan
tvoj djed.

117.

Bez dobrog strijelca,
možda nisi znao,
LUK BAŠ i nije
oružje pravo.

1. Miš	29. Jež
2. Pčela	30. Pečurka
3. Pauk	31. Leptir
4. Medvjed	admiral
5. Djetlić	32. Sipa
6. Mačka	33. Visibaba
7. Korov	34. Pas
8. Krtica	35. Lešinar
9. Majmun	36. Puž
10. Pijetao	37. Vuga
11. Majmunče	38. Mravi
12. Roda	39. Šišmiš
13. Vjeverica	40. Kivi
14. Gepard	41. Deva
15. Sova	42. Grmuša
16. Komarica	crnoglava
17. Rak	43. Nilski
18. Stonoga	konj
19. Osa	44. Žuna
20. Peš	45. Ptica
21. Zec	pastirica
22. Žirafa	46. Slavuj
23. Zebra	47. Muha
24. Majmun	48. Mužjak
25. Breza	bogomoljke
26. Leptir	49. Jelenak
27. Mahuna	50. Pupavac
28. Kengurica	51. Krompir
	52. Noj
	53. Svitac

54. Bostan
55. Vodeni cvijet (insekt)
56. Cvjetovi
57. Sunce
58. Paradajz
59. Majmunče
60. Lisica
61. Kos
62. Munja i grom
63. Nesit
64. Čokolada
65. Ječam
66. Breza
67. List
68. Soba
69. Krava
70. Artist
71. Salata
72. Liska
73. Stog
74. Nebesa
75. Klica
76. Kamila
77. Kobac
78. Lasta
79. Bubuljica
80. Bura
81. Vatra
82. Klipan
83. Kavez
84. Roda
85. Mana
86. Ekser
87. Lampa
88. Podust
89. Limun
90. Livada
91. Kesten
92. Atlas
93. Riba
94. Kreda
95. Đavo
96. Pauk
97. Kamen
98. Lasica
99. Kula
100. Zima
101. Pčela
102. Nesit
103. Globa
104. Dirka
105. Krava
106. Sova
107. Ris
108. Sob
109. Foka
110. Potok
111. Vlaga
112. Naslov
113. Obad
114. Lipa
115. Tesbih
116. Mezar
117. Bašluk

Izdavač:

Za izdavača:

Kompjuterska obrada: Hrnčić Zlatan

Štampa:

Tiraž: